

til Udrederne, var det jo soleklart, at Hestene være Statens Eiendom; men det har Staten ikke gjort. Den har derimod leveret Udrederne en bestemt Pengesum 36 Rbdlr. og det uden Hensyn til, om denne Sum virkelig svarede til Hestenes Værdi eller ikke; og deraf forekommer det mig at være en Følge, at Statens Krav ligeoverfor de hidtilværende Udredere ikke har en Hest til Gjenstand, men derimod ikkun den i sin Tid udbetalte bestemte Pengesum, nemlig 36 Rbd. At dette virkelig er Lovgivningens Anskuelse synes ogsaa at finde Bekræftelse i den Bestemmelse, som findes i Frdn. af 1774 om de Heste, som stilles af Præstegaardene, idet der er sagt, at den Præst, som tiltræder et Præstekald, af Formanden eller dennes Bo skal have udbetalt 36 Rbd.

Det er ganske rigtigt, som det er bemærket af den ærede Rigsdagsmand for Holbøks Amts 2det District (Tscherning), at man kan stille denne Præst ved Siden af de første Udredere, nemlig i Maret 1774; men heri ligger jo dog, at Lovgivningen har villet fastholde den Anskuelse, at det er de 36 Rbd., som Staten saaledes har indstaaende i enhver Hest (Tscherning: Nei!). Ja, der kan vel disputeres herom, men det jeg har sagt, er efter min Overbeviisning begrundet. Det er ogsaa ganske vist, at den Lære, at den Hest, som vedkommende Udreder har betalt, at den skulde være Statens, og at Staten nu med Rette kunde forlange, at Hesten nu uden videre skulde afleveres til de nye Udredningsdistricter, at den Lære, siger jeg, vilde være noget overraskende. Jeg troer, at det er en Sandhed, at naar man tager Hensyn til den Retsbeviisethed, som har dannet sig om disse Forhold, at man da vil erkende, at Vedkommende, saaledes som den ærede Indenrigsminister har bemærket, have staaet i den Formening, at de Heste, som de stillede for Armeen, virkelig vare deres Eiendom med Fradrag af det Beløb, som i sin Tid var ydet Hesteudrederne til Hestenes Anskaffelse. Dersom det ikke var saa, er det dog ganske vist, ligesom ogsaa af den ærede Indenrigsminister er bemærket, at Udrederne ved Hestenes Anskaffelse vilde have taget Hensyn til og lagt an paa, at Hesten ikke var af større Værdi, end det netop var nødvendigt, for at anskaffe

en forsvarlig Hest. Det vil imidlertid være bekendt, at flere af disse Heste ere af en temmelig stor Værdi, og det vilde da i høj Grad være ubilligt, om man uden videre vilde berøve dem de Penge, som de have antaget i Genhold til Lovgivningen, at have kunnet sætte i Hestene uden at tabe Pengene; jeg maa derfor fremdeles være af den Mening, at man ved at foreslaae, at de nærværende Udredere have Ret til at erholde Godtgjørelse for Hestens Værdi fradraget 36 Rbd., at dette Forslag er begrundet. Det er fremhævet under Sagens 2den Behandling, at 36 Rbd. efter Frd. af 1774 maa antages at have været Hestens Værdi; det er dog allerede bemærket, at saa at sige en dobbelt Pris for Hestene er forudsat i Forordningen, nemlig 36 Rbd. og 66 Rbd., og jeg vil blot hertil knytte den Bemærkning, at i et Reskript af 16de Juli 1777 er der foreskrevet, at Kongen ikke vil godtgjøre mere end 66 Rbd. for en Rytterhest, som under Mynstringen kunde blive besfadtiget. Det forekommer mig, som om denne Bestemmelse viser, at man dengang og vel altsaa ogsaa 1774 antog en Hests Værdi for at være 66 Rbd.

Daugaard: Efter hvad der er udtalt af de sidste ærede Talere, kan jeg om det foreliggende Punkt indskrænke mig til ganske faa Bemærkninger. Jeg maa da for det Første ikke uublade at gøre opmærksom paa, hvorledes de Anskuelser, som om dette Punkt have været udtalte paa de forskjellige Stadier af den Sags Behandling, have forandret sig. Den ærede Rigsdagsmand for Holbøks Amts 2det District (Tscherning), som har stillet Subamendementet under § 5, har idag med megen Bestemthed fremhævet, hvad han ogsaa udtalte ved Sagens anden Behandling, at de nærværende Districtshestene vare Statens Heste og Statens Eiendom, som Staten havde engang betalt. Jeg maa tillade mig at gøre opmærksom paa, hvorledes den samme ærede Rigsdagsmand udtalte sig om dette Punkt ved denne Sags første Behandling; han sagde nemlig den Gang: „Der er heri Loven fremført som Princip, at Krigsvæsenet skulde tillegne sig de Heste, som for Diebliffet ere indrangerede for den Brits, hvortil de ere indmynstrede, og deri afdrage